

Historische Commissie Noordbarge

nieuwsbrief jaargang 2016 nummer 4
oplage 140

secretaris: Henk Jeurink – Laan van het Kwekebos 229 – 7823 KE Emmen - 0591-626728 – henk.jeurink@ziggo.nl
www.noordbarge.info > historische commissie bankrekening: NL85ABNA 0502842180

Inloopdag 2016

De inloopdag was een doorslaand succes. Tegen de honderd mensen waren er op afgekomen. Tot diep in de middag zijn we al feestend bezig geweest met de geschiedenis van Noordbarge. De Baxhoek onderscheidde zich altijd al als een buurt waar men gezellig met elkaar omgaat. Dat kwam er nu ook weer helemaal uit. De drank was tot de laatste drup op en zo hoort het. We willen graag iedereen bedanken die aan dit welslagen hebben bijgedragen.

Het Griekse Huisje

Dit jaar is het 'Griekse Huisje' met de blauwe kozijnen aan de Ermerweg 91 gesloopt. Deze naam dankt het pand aan de vroegere bewoners Harry en Marietje Alberts. Harry en Marietje hebben tussen 1974-2016 in dit huis gewoond. Hun favoriete vakantieoord was Griekenland. Hun tuin maar ook hun woning werd in Griekse stijl gestoken. In 2007 is Marietje gestorven. Harry is verhuisd. De nieuwe eigenaar is Alfred Vos van het Zuideind. Het geheel werd gesloopt, de schuur blijft staan en wordt in oude stijl hersteld. Er komt op deze plek geen nieuwbouw. De plek waar de woning stond wordt veranderd in een tuin.

Volgens de Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel (OAT) van 1880 van het Kadaster was dit huis toen in bezit van Hermanus Hartogh Heijs van Zouteveen uit Assen.. Hij was in 1841 in Delft geboren. In 1860 voegde Harmanus aan de achternamen Hartogh Heijs 'Van Zouteveen' toe. Hij deed dit omdat zijn vader voor hem de gelijknamige heerlijkheid had gekocht. Harmanus was een erudiet persoon. In 1869 was hij persoonlijk aanwezig bij de opening van het Suezkanaal. In 1873 vestigde hij zich in Assen. Door zijn huwelijk in 1866 met Maria Elisabeth van der Veen waren er banden met de regio. Zij was de dochter van de advocaat en procureur Mr. Petrus van der Veen, telg uit een invloedrijk Drents geslacht. In Assen en het nabijgelegen Smilde werd Hartogh Heijs van Zouteveen actief als grondeigenaar en vervener. Hij was een aanhanger van Charles Darwin. Het dienen van de publieke zaak als lid van de gemeenteraad werd hem, ondanks zijn verkiezing tot raadslid, ontzegd, omdat hij weigerde de eed af te leggen en de belofte alleen was voorbehouden aan leden van een aantal kerkgenootschappen. Hij wenste principieel niet te behoren tot enig kerkgenootschap. Hij is in 1891 gestorven. Hij was actief betrokken bij de verdere vervening van Smilde.

Harmanus Hartogh Heijs van
Zouteveen

V.l.n.r.: Geertien Kootstra-
Trijntje Kootstra-onbekend

Hij kende ongetwijfeld Jan Kootstra uit die plaats. Vanaf 1858 was Noordbarga vanuit Smilde bereikbaar geworden door het Oranjekanaal. Jan Kootstra was beurtschipper (schuitenvaarder) en hij had veel vertrouwen in de grote vervening van Zuidoost-Drenthe. Hartogh Heijs van Zouteveen heeft vlak bij het Oranjekanaal dit huis met winkeltje laten bouwen. Want producten werden niet alleen per schip vervoerd, ze werden in die jaren ook rechtstreeks aan de man gebracht. Jan Kootstra trouwde in 1879 met Henderekien Weerman uit Noordbarga. In het gezin van Jan en Henderekien Kootstra werden tien kinderen geboren, w.o. Geertien en Trijntje.

Met geleend geld van Geert Lambers kocht Jan Kootstra een snikke. Vrouw Kootstra stond in de winkel. Zij werd op oudere leeftijd door de bevolking steevast aangesproken met Otie Kootstra. Zij is in 1934 overleden. Haar man ging haar in 1929 voor. Hun oudste zoon 'Oes Aikie' (Auke) is altijd vrijgezel gebleven.

Tussen 1934-1937 heeft de tweede zoon Albert Kootstra in dit huis gewoond. Hij was getrouwd met Trientje Weerman uit Odoorn. Albert en Trientje hadden eerst in het huisje van Thie Ensing aan de Bargerkampenweg gewoond. Dat huisje huurden ze van Geert Lamberts. Albert Kootstra was gemeentearbeider. Zij kregen 11 kinderen, waarvan één zoon op zesjarige leeftijd overleed. Ze hebben drie jongens en 7 meisjes grootgebracht. In 1937 zijn ze naar Nieuw-Amsterdam vertrokken.

Vanaf 1937 woonde Tonnis Potgieter in dit huis. Het winkeltje werd voortgezet door vrouw Potgieter. Tonnis kwam toen met zijn gezin uit Westenesch. Hij was in 1896 met Aaltje Scheidema uit Schoonoord getrouwd. Ze hadden eerder in Noordbarga gewoond. Vier van hun vijf kinderen werden hier geboren. Hun enige zoon Folkert stond in Noordbarga bekend als een kleurrijke figuur.

Ik mus 'n maol naor 'm toe met onze heui (voedster). "Moej hum bij de ram hebben jong". "Jao Folkert" zee ik verlegen. De ram dee zien wark en Folkert vuulde met 'n eernsachtig gezicht an oeze heui. Hij keek mij an en zee: "D'r zit non genog in"

Folkert was getrouwd met Roelofje Eising, zij woonden vooraan in Noordbarga. De één na jongste dochter Harmina bleef Noordbarga ook trouw. Ze huwde met Harke de Poel uit de Zandsteeg. Daar is zij bij in getrouwd. Na het overlijden van vrouw Potgieter in 1951, vertrok Tonnis naar de Esweg in Emmen. Hij is in 1960 in Nieuw-Amsterdam uit de tijd gekomen.

Vroeger was er voor het huis van Kootstra/Potgieter een rangeerspoortje van de tram. Die werd gebruikt voor het vervoer van volle en lege bottertonnetjes van de melkfabriek. Deze tonnetjes waren gemaakt door Koepertie Gewald. Na de oorlog werd het tramvervoer op dit traject opgeheven.

Prins Kunstmesthandel kwam in 1947. Hij heeft ook de grote loods laten bouwen. In die tijd werd het voorste gedeelte ook vaak als inwoning gebruikt. Bijna 20 jaar heeft Harm Prins zijn handel hier uitgeoefend. Hij maakte gebruik van de aanvoer per schip in de haven van Noordbarga. Na Prins heeft de familie Johannes Ilbrink hier tot 1974 gewoond. Vanaf 1974 tot dit jaar hebben Harry en Marie Alberts hier gewoond. Ze zorgden voor de Griekse uitstraling. Afbraak is soms nodig, maar dit huisje was niet zo maar een huisje. Het was een huis met een intrigerende geschiedenis.

Tenslotte

Mocht u nog iets over Noordbarga in uw bezit hebben, waar u geen raad mee weet of waarover u alle kennis niet meer paraat heeft, stelt u zich dan gerust in verbinding met ons commissielid Geesje Gerrits [0591 640263]. U kunt hier ook terecht voor ansichtkaarten, verjaardagskalenders, de CD "Noordbarga daor bij de brug" en de herdruk van het boek "60 jaar bevrijding Noordbarga".

Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar

